

Ефективна організація робочих місць як резерв інтенсифікації виробництва

Малінкіна О.С.

Джерело: Актуальні проблеми економічного і соціального розвитку виробничої сфери / Тезиси конференції. – Донецьк: ДонНТУ, 2009 (С. 16-17).

В сучасних умовах на виробництві часто виникає проблема, яка стосується невідповідності існуючої організації й обслуговування робочих місць вимогам. Це зв'язано з тим, що не завжди на виробництві цим питанням приділяється достатньо уваги, керівники не усвідомлюють важливість цих заходів та ін. Внаслідок цього зменшується продуктивність праці, знижується вироблення, погіршуються умови праці та зростає травматизм на виробництві.

Удосконалення організації і оснащення робочих місць є одним з важливих резервів інтенсифікації виробництва. Найважливішою ланкою системи наукової організації праці і виробництва на підприємствах повинно стати робоче місце. Воно об'єднує в первинну виробничу систему всі основні елементи будь-якого процесу праці: робочу силу, предмет праці і засоби виробництва. На кожному робочому місці здійснюється трудова діяльність людини, проводяться необхідні роботи і послуги. З робочим місцем як початковим центром організації і управління виробництвом зв'язано здійснення багатьох функцій сучасного менеджменту, і перш за все таких, як проектування і атестація, розробка технології і оснащення, організація трудових і технологічних процесів, планування чисельності персоналу і його використання, оперативне планування і поточне регулювання і ряд інших. Тому правильна організація і обслуговування робочого місця належать до найважливіших організаційно-економічних завдань на всіх підприємствах.

Керівники кожних виробництв повинні знати принципи класифікації робочих місць, критерії оцінки планування і оснащення робочих місць, вимоги до ергономічних, санітарно-гігієнічних і естетичних чинників робочої середовища. Велика увага повинна приділятися розгляду особливостей організації і оснащення робочих місць службовців всіх рівнів: керівників, спеціалістів і технічних виконавців, проблемам забезпечення автоматизації трудомістких процесів і безпеки праці. Основні напрями в організації робочих місць такі:

раціональна спеціалізація; ефективне розміщення устаткування, оснащення, предметів праці; освітлення робочої площі; обслуговування; умови безпечної і високопродуктивної праці.

Всі трудові і виробничі процеси протікають в пространстве і часі. Простір, як і час, є загальною формою існування матеріальних об'єктів і фізичних процесів. Спільна властивість будь-якого простору - протяжність, структурність, безперервність або перервність. На виробництві простір служить для розташування підприємств, цехов, ділянок, робочих місць, засобів оснащення, предметів праці і інших виробничих об'єктів. Тому основою організації праці і виробництва є раціональна сукупність робочих місць, технологічних процесів, що виконуються різними працівниками. Всі ці процеси і операції мають бути узгоджені технологічно, скоординовані організаційно і логістично зв'язані з основними завданнями кожного підприємства. Тому вивчення, проектування, організація і обслуговування робочих місць повинні стати однією з головних і обов'язкових підсистем загальної системи організації праці і виробництва, що діє на підприємстві.

Стан робочих місць, їх організація безпосередньо визначають рівень організації праці на підприємстві. Окрім цього організація робочого місця безпосередньо формує обстановку, в якій постійно знаходиться працівник на виробництві, що впливає на його самопочуття, настрої, працездатність. Прогресивними тенденціями в цій області є механізація і автоматизація трудомістких процесів, широке застосування обчислювальної техніки, сучасних засобів зв'язку.

Раціональна організація і оснащення робочого місця забезпечують підвищення продуктивності праці, економне використання трудових і матеріальних ресурсів виробництва, дозволяють поліпшити умови праці. Тому питання раціональної організації та обслуговування робочих місць має велике практичне значення.